

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Aan:

PO-Raad, Rinda den Besten
VO-raad, Paul Rosenmöller
MBO Raad, Frank van Hout
VH, Maurice Limmen
VSNU, Pieter Duisenberg
NFU, Willy Spaan
LECSO, Wim Ludeke
SBB, Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink
AVS, Petra van Haren
AOB, Eugenie Stolk

CNV Onderwijs, Jan de Vries
FNV, Han Busker
Fvov, Jilles Veenstra
BVMBO, Marjolein Held
Ouders&Onderwijs, Jeroen Kreijkamp
Ingrado, Carry Roozmond
LAKS, Pieter Lossie
JOB, Jurgen van der Hel
LSVb, Alex Tess Rutten
ISO, Kees Gillesse

Den Haag, 10 maart 2020

Geachte voorzitter / bestuurder,

Momenteel is er sprake van een wereldwijde epidemie van een nieuw type Coronavirus (COVID-19). Het aantal besmettingen met het nieuwe Coronavirus in ons land neemt toe. Ook het onderwijs heeft te maken met de gevolgen van de verspreiding van het virus.

Wij begrijpen dat dit vragen en zorgen oproept. U krijgt daarbij als vertegenwoordiger van de onderwijspraktijk veel vragen op u af. We hebben de afgelopen weken al intensief contact gehad. Met deze brief willen we nog een keer uitgebreid ingaan op een aantal van die vragen en u wijzen op de voor u beschikbare informatie. Ook lichten we de aanpak vanuit de Rijksoverheid toe.

Het kabinet werkt nauw samen met het RIVM en de GGD om de openbare gezondheid te beschermen en de verspreiding van het virus tegen te gaan. Samen monitoren we de situatie en we baseren ons handelen op de expertise van het RIVM en de GGD.

In de fase waarin we ons nu bevinden kan iedereen zonder verkoudheidsklachten of koorts naar werk, school en evenementen. De situatie in de provincie Noord-Brabant is op dit moment anders. Op vrijdagavond 6 maart maakte het RIVM bekend dat voor inwoners van deze provincie het advies geldt om bij verkoudheid, hoesten of koorts hun sociale contacten te beperken en in dat geval dus thuis te blijven. Hier is maandag 9 maart de oproep aan werkgevers aan toegevoegd om waar dit redelijkerwijs mogelijk is, het mogelijk te maken dat inwoners van Noord-Brabant thuis werken. Deze oproep geldt tot en met maandag 16 maart. Volg hiervoor de berichtgeving van het RIVM.

Het kan zijn dat ook docenten met klachten van verkoudheid, hoesten of koorts thuis moeten blijven waardoor onderwijsinstellingen op zoek moeten naar vervanging. In dat geval geldt het reguliere beleid, waarbij de onderwijsinstelling een oplossing zoekt of maatregelen voorstelt. Mocht er geen vervanging of een andere oplossing voor handen zijn, dan is het aan de onderwijsinstelling zelf om de afweging te maken of het onderwijs door kan gaan of dat groepen thuis moeten blijven. Zij zullen de (ouders van) leerlingen of studenten hierover informeren.

In de landen om ons heen is de aanpak soms anders. We zien dat dit verwarrend kan zijn. Belangrijk is dat er in elk land andere omstandigheden zijn waarmee rekening moet worden gehouden. Het zorgsysteem in landen om ons heen is anders ingericht dan in Nederland. Ook is de verspreiding en ontwikkeling van het virus in elk land verschillend.

Meer informatie

Wij proberen u zo goed mogelijk van informatie te voorzien. Hebben onderwijsinstellingen, docenten, medewerkers, leerlingen of studenten vragen aan u, maak dan gebruik van de expertise van de lokale GGD en de algemene landelijke richtlijnen van het RIVM.

Actuele informatie is te vinden op:

- De website van de Rijksoverheid: www.rijksoverheid.nl/coronavirus
- De website van het RIVM: www.rivm.nl/coronavirus/covid-19
- Specifieke informatie voor onderwijs (ook te vinden in de bijlage): <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-coronavirus-en-het-onderwijs-en-kinderopvang>
- Bellen kan naar het landelijke informatienummer 0800-1351

De situatie verandert dagelijks. We houden deze uiteraard nauwlettend in de gaten. Indien dit tot nieuwe maatregelen leidt, stellen we u daarvan op de hoogte. Ook passen we dan de informatie op de genoemde websites aan.

In de bijlage hebben wij een aantal Q&A's toegevoegd op specifieke onderwerpen. Deze zijn wellicht bruikbaar naast de reeds gepubliceerde veelgestelde vragen op Rijksoverheid.nl. Mocht u verder nog inhoudelijke vragen hebben, dan kunt u uiteraard contact zoeken met uw gebruikelijke contactpersoon bij het ministerie. Wij verzamelen vragen en dilemma's met betrekking tot het onderwijs en proberen hier snel en adequaat antwoord op te geven. Bij media-gerelateerde vragen kunt u contact opnemen met een woordvoerder van OCW.

Wij waarderen uw rol in een goede informatievoorziening aan het onderwijsveld. Weet dat wij meeleven met de mensen die door het virus besmet zijn. Wij hopen dat zij spoedig herstellen, aan het werk kunnen of weer mee kunnen doen aan het onderwijs.

U kunt deze brief gebruiken om uw leden te informeren.

Hartelijke groet,

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Ingrid van Engelshoven

Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media

Arie Slob

Bijlage 1: vragen en antwoorden over het nieuwe coronavirus, de situatie in Noord-Brabant en de gevolgen voor het onderwijs (dd. 10 maart 2020)

Bijlage 2: specifieke vragen over het coronavirus en de gevolgen voor het onderwijs (dd. 10 maart 2020)

Bijlage 3: communicatiemiddelen over het coronavirus

Bijlage 1. Vragen en antwoorden over het nieuwe coronavirus, de situatie in Noord-Brabant en de gevolgen voor het onderwijs
(dd. 10 maart 2020)

Veelgestelde vragen over coronavirus en het onderwijs

Zie voor de meest recente versie van vragen en antwoorden:

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-coronavirus-en-het-onderwijs-en-kinderopvang

Moeten scholen en universiteiten hun deuren sluiten?

Er is momenteel geen aanleiding om scholen en universiteiten te sluiten. De lokale GGD kan in overleg met de lokale autoriteiten adviseren om een school/onderwijsinstelling - of een deel daarvan - te sluiten. Zonder advies van de GGD of besluit van de burgemeester moeten scholen/onderwijsinstellingen op grond van de bekostigingsvoorwaarden onderwijs verzorgen.

Mijn gezin komt net terug van (wintersport)vakantie. Kunnen mijn kinderen naar school of naar de kinderopvang?

Kinderen die niet ziek zijn kunnen net als anders gewoon naar school of de kinderopvang. Is uw kind wel ziek? Handel dan allereerst zoals u gewoonlijk doet. Wat u daarna doet is afhankelijk van waar u op vakantie bent geweest:

- Mijn gezin is NIET in een gebied waar het virus heerst.

Kinderen die niet in deze gebieden geweest zijn en verkouden of griepig zijn, hoeven zich geen zorgen te maken dat ze het nieuwe coronavirus hebben. De kans is veel groter dat kinderen gewoon griep hebben of verkouden zijn. Neem contact op met de huisarts, als u zich zorgen maakt of kijk op de pagina Vragen & antwoorden nieuw coronavirus (COVID-19) van het RIVM voor vragen over uw gezondheid of die van uw kinderen. Voor kinderen in Noord-Brabant geldt een ander advies: woont u in Noord-Brabant en heeft uw kind last van verkoudheid, hoesten of koorts (>38 graden)? Dan is het advies om uw kind niet naar school te sturen en thuis te blijven. Zie ook Q&A over Noord-Brabant.

- Mijn gezin is WEL in een gebied geweest waar het virus heerst.

Heeft uw kind verkoudheidsklachten of koorts, laat uw kind dan thuisblijven en beperk contact met anderen. Neem telefonisch contact op met uw huisarts als u of andere gezinsleden:

- Koorts hebben met luchtwegklachten (hoesten of kortademigheid).
- En de afgelopen twee weken in een land/regio geweest zijn met wijdverspreide verspreiding van het coronavirus. Zie de website van het RIVM voor de meest recente lijst van besmettingsgebieden.

Ik werk als leraar/docent. Wat kan ik doen om besmetting te voorkomen bij kinderen en mezelf?

Neem de gebruikelijke maatregelen om overdracht van griep en verkoudheid te voorkomen:

- Zorg dat de kinderen en jijzelf regelmatig de handen wassen met water en zeep en afdrogen met een papieren handdoek
- Leer kinderen dat ze hoesten en niezen in de binnenkant van de elleboog
- Gebruik papieren zakdoekjes
- Geen handen schudden

Wat als er docenten ziek zijn en er geen vervanging mogelijk is?

In dat geval geldt het reguliere beleid. Hierbij maakt de school of onderwijsinstelling zelf de afweging of er lessen uitvallen en groepen thuis moeten blijven. Volg hiervoor de actuele informatie van uw school of onderwijsinstelling.

Mag ik mijn kind thuishouden van school?

Als een school/onderwijsinstelling niet is gesloten, geldt de Leerplichtwet. Voor leerlingen met bijzondere gezondheidsrisico's overlegt u met uw huisarts of GGD. Leerlingen waarvoor een quarantaineadvies geldt zijn vrijgesteld van de leerplicht op grond van de Leerplichtwet (artikel 11 g). Woont u in Noord-Brabant en heeft uw kind last van verkoudheid, hoesten of koorts (>38 graden)? Dan is het advies om u uw kind ziek te melden op school.

Hoe herken ik of mijn kind / het kind in mijn klas besmet is?

Typische klachten voor het nieuwe coronavirus zijn koorts met daarbij luchtwegklachten zoals hoesten, kortademigheid en longontsteking. Het zijn klachten die erg lijken op die van een griep. Er is pas een reële kans dat er sprake is van besmetting met het virus als het kind daarnaast de afgelopen twee weken in een land/regio geweest is met wijdverspreide verspreiding van het coronavirus:

- China (inclusief Hong Kong en Macau)
- Singapore
- Zuid-Korea
- Iran
- In Noord-Italië de provincies Aosta-vallei, Piëmont, Lombardije, Trentino-Zuid-Tirol, Friuli-Julisch-Venetië, Veneto, Emilia-Romagna en Ligurië.

Kunnen schoolreizen of uitwisselprojecten die gepland staan voor de komende maanden doorgaan?

Schoolreizen of uitwisselprojecten kunnen doorgaan, afhankelijk van de gekozen bestemming. Bekijk de reisadviezen op de website Nederland Wereldwijd of het onderwerp Coronavirus COVID-19 op Rijksoverheid.nl voor de laatste reisadviezen.

Waar kan ik als school of universiteit terecht voor actuele informatie?

U kunt actuele informatie vinden op de website van het RIVM. Met vragen kunt u ook terecht bij uw regionale GGD.

Moeten studenten die in het buitenland studeren of stage lopen terugkeren naar Nederland?

Het is afhankelijk van de plaats waar de student zit. Studenten die zich in besmette gebieden bevinden, moeten de lokale maatregelen volgen. Het kan zijn dat deze studenten niet mogen reizen. Is dat niet het geval, dan is de afweging om terug te keren door studenten zelf te maken, eventueel in afstemming met de onderwijsinstelling. Preventief testen als u terugkeert uit een besmettingsgebied geeft overigens geen zekerheid. Mocht iemand besmet zijn met het virus, dan is er de eerste dagen nog onvoldoende virus in het lichaam. Daarom wordt er pas getest op aanwezigheid van het virus als iemand klachten heeft.

Waar kunnen Nederlandse studenten in het buitenland terecht als ze hulp nodig hebben?

Nederlandse studenten in het buitenland kunnen allereerst contact opnemen met de eigen reisverzekeraar. Eventueel is ook de ambassade 24/7 telefonisch bereikbaar via +31 247 247 247. Buitenlandse Zaken is ook via WhatsApp te bereiken op het nummer +31 682 387 796 of via Twitter op @24/7BZ.

Mogen studenten uit besmette gebieden studeren of stage lopen in Nederland?

Studenten in besmette gebieden moeten de lokale maatregelen volgen. Er kan sprake zijn van een verbod om te reizen. Verder is het een afweging die onderwijsinstellingen of werkgevers zelf moeten maken in samenspraak met de instantie ter plekke. Per situatie moet dat bekeken worden. De medische situatie en veiligheid ter plekke spelen hierbij een rol. Neem eventueel contact op met uw regionale GGD. Mochten studenten of stagiairs naar Nederland afreizen, dan is goede voorlichting belangrijk (zie www.rivm.nl/covid19). Preventief testen van studenten uit een besmettingsgebied geeft overigens geen zekerheid. Mocht iemand besmet zijn met het virus, dan is er de eerste dagen nog onvoldoende virus in het lichaam. Daarom wordt er pas getest op aanwezigheid van het virus als iemand klachten heeft.

Veelgestelde vragen over de situatie in Noord-Brabant en het onderwijs

Zie voor de meest recente versie van vragen en antwoorden over de situatie in Noord-Brabant: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-de-situatie-in-noord-brabant>

Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu adviseert inwoners van de provincie Noord-Brabant bij verkoudheid, hoesten of koorts hun sociale contacten te beperken. Dit betekent: blijf thuis. Aan werkgevers is de oproep om waar dit redelijkerwijs mogelijk is, het mogelijk te maken dat inwoners van Noord-Brabant thuis werken.

Kan ik naar school of werk in Noord-Brabant?

Scholen zijn gewoon open. Als uw kinderen geen klachten hebben van verkoudheid, hoesten of koorts kunnen ze gewoon naar school. Werkgevers worden opgeroepen om waar dit redelijkerwijs mogelijk is, het mogelijk te maken dat inwoners van Noord-Brabant tot en met 16 maart 2020 thuis werken.

Moeten scholen en universiteiten in Noord-Brabant hun deuren sluiten?

Het is niet nodig om scholen of universiteiten te sluiten. Leerlingen en studenten die geen klachten hebben kunnen gewoon naar de school of de opleiding. Leerlingen en studenten die last hebben van een van de onderstaande klachten moeten thuisblijven:

- Verkoudheid
- Hoesten
- Koorts (>38 graden)

Ik woon in Noord-Brabant. Kan mijn kind naar school?

Scholen zijn gewoon open, ook in Noord-Brabant. Als kinderen geen klachten hebben zoals verkoudheid, hoesten of koorts (>38 graden) kunnen ze gewoon naar school.

Ik woon in Noord-Brabant en mijn kind voelt zich niet lekker. Kan mijn kind naar school?

Als uw kind last heeft zoals verkoudheid, hoesten of koorts (>38 graden) is het advies om uw kind niet naar school te laten gaan. Zijn de klachten over? Wacht dan nog 24 uur. Daarna kunt u het normale leven weer oppakken en kan uw kind weer naar school.

Ik studeer in Noord-Brabant. Kan ik wel naar mijn opleiding?

Scholen en universiteiten zijn gewoon open, ook in Noord-Brabant. Als u geen klachten heeft zoals verkoudheid, hoesten of koorts (>38 graden) kunt u gewoon naar de les of het college.

Ik woon en studeer in Noord-Brabant en voel mij niet lekker. Kan ik wel naar mijn opleiding?

Als u last heeft van verkoudheid, hoesten of koorts (>38 graden) is het advies om thuis te blijven. Zijn de klachten over? Wacht dan nog 24 uur. Daarna kunt u het normale leven weer oppakken.

Ik werk op een school, universiteit of kinderopvang in Noord-Brabant. Kan ik gewoon werken?

Als het kan, is het advies oproep aan werkgevers om werknemers tot en met 16 maart 2020 thuis te laten werken. Als u last heeft van een van de onderstaande klachten moet u thuisblijven:

- Verkoudheid
- Hoesten
- Koorts (> 38 graden)

Bijlage 2. Specifieke vragen Coronavirus voor onderwijs
(d.d. 10 maart 2020)

Moeten scholen en universiteiten hun deuren sluiten?

Er is momenteel geen aanleiding om scholen te sluiten. De lokale GGD kan in overleg met de lokale autoriteiten adviseren om een school/onderwijsinstelling - of een deel daarvan - te sluiten. Zonder advies van de GGD of besluit van de burgemeester moeten scholen/onderwijsinstellingen op grond van de bekostigingsvoorwaarden onderwijs verzorgen.

Juridische achtergrond

De burgemeester of het hoofd van de veiligheidsregio kan op grond van de artikelen 175 van de Gemeentewet en artikel 47 van de Wet publieke gezondheid een school/instelling sluiten. Dit geldt ook voor andere OCW-instellingen.

Als de school gesloten wordt, is er sprake van overmacht. De school is dan niet verplicht het onderwijs aan te bieden. Wel moet de school er voor zorgen dat de schade voor leerlingen beperkt wordt (dus zodra mogelijk herkansingen van examens etc.; zo mogelijk inhaalprogramma's).

Als een school gesloten is, geldt voor leer- en kwalificatieplichtige leerlingen op grond van art. 11 sub a van de Leerplichtwet een vrijstelling voor het naar school gaan.

Ook instellingen in het hoger onderwijs hebben de inspanningsverplichting om te zorgen dat studenten zo min mogelijk gevolgen van de sluiting van een onderwijsinstelling ondervinden, daar waar het gaat om het verzorgen van het onderwijs en het organiseren van tentamens en examens.

Mag ik mijn kind thuishouden van school? Kan ik als leerling/student thuisblijven?

Als een school/onderwijsinstelling niet is gesloten, geldt de Leerplichtwet. Voor leerlingen met bijzondere gezondheidsrisico's kan in overleg met de huisarts of GGD een uitzondering worden gemaakt. Leerlingen waarvoor een quarantaineadvies geldt zijn vrijgesteld van de leerplicht op grond van de Leerplichtwet (artikel 11 g).

Juridische achtergrond

Leer- en kwalificatieplichtige leerlingen die thuis blijven op grond van het advies op Rijksoverheid.nl of op basis van een advies n.a.v. overleg met de huisarts of GGD zijn vrijgesteld op grond van artikel 11 d Leerplichtwet. Ouders kunnen hun kind dan onder vermelding van redenen ziekmelden (artikel 12 Lpw). Het schoolhoofd kan ook in bijzondere omstandigheden een vrijstelling geven van de leerplicht (artikel 11 g Lpw). Leerlingen die niet meer leer- of kwalificatieplichtig zijn, kunnen zich ziekmelden conform het beleid van de instelling.

Als een ingeschreven student in het mbo of ho vanwege een quarantaine-advies of (vermoeden van) besmetting met het corona-virus niet aan het onderwijs kan deelnemen, kan dit gevolgen hebben voor bijvoorbeeld het kunnen maken van tentamens. Afhankelijk van de duur van de afwezigheid en de specifieke eisen van de opleiding (bijv. aanwezigheidsplicht), zullen de gevolgen voor de student per instelling en per opleiding verschillen. Studenten wordt daarom geadviseerd om contact op te nemen met de eigen instelling.

Wat gebeurt er met leraren die thuis komen te zitten omdat de school moet sluiten?

Voor de leraren en het andere personeel is het overmacht dat zij niet op school/ de instelling hun werk kunnen doen. Het salaris moet daarom doorbetaald worden. De school/instelling kan wel van de leraar/ het personeel vragen de werktijd op een andere manier in te zetten t.b.v. de school/instelling.

Mag een school/instelling een leerling of student de toegang weigeren bij verdenking van coronabesmetting?

Dit mag niet als er geen advies is afgegeven door het RIVM, de GGD of huisarts. De belangen van de leerling/student om onderwijs te ontvangen gaan dan voor. Vermeden moet worden dat weigering van een leerling/student de schijn van discriminatie opwekt. Als zich onvoorziene omstandigheden voordoen zal de instelling een belangenafweging moeten maken. Overleg met de lokale GGD is daarbij aan te bevelen.

Dit mag wel als een leerling of student toch naar school komt terwijl de leerling of student het advies heeft gekregen van het RIVM, de GGD of huisarts om thuis te blijven. Als de betrokken ouder/leerling/student toch de school/instelling wil (laten) bezoeken, kan de school/instelling de betrokkene de toegang weigeren op grond van de zorgplicht voor veiligheid en gezondheid van andere leerlingen en van de werknemers.

Wat gebeurt er met leerlingen of studenten die een quarantaineadvies hebben kunnen niet deelnemen aan examens of tentamens?

Scholen/instellingen handelen hier zoals gebruikelijk in situaties van ziekte/overmacht van een leerling/student.

Mag ik openbaar maken dat er leerlingen van mijn school het coronavirus hebben?

Er kan algemene informatie gedeeld worden door de school.

De namen van leerlingen die het virus hebben, mogen niet worden gedeeld. Dit zijn namelijk bijzondere persoonsgegevens. De school heeft geen grondslag om deze namen te delen. De school mag geen medische informatie delen.

Hoe zit het met de rol van de medezeggenschap?

Bij het nemen van maatregelen tegen de verspreiding van het Coronavirus is het verstandig de medezeggenschapsorganen van de school of instelling te betrekken. Daarnaast adviseren we scholen en instellingen om ouders goed betrekken bij het coronapreventiebeleid.

Wat geldt er voor Caribisch Nederland?

Voor de scholen in Caribisch Nederland geldt hetzelfde als in Europees Nederland. Het bevoegd gezag in Caribisch Nederland, in dit geval de gezaghebber, kan quarantainebesluiten etc. nemen. Volgens artikel 68a van de Wet publieke gezondheidszorg is die in principe ook in Caribisch Nederland van toepassing. Het bevoegd gezag daar (in dit geval de gezaghebber) kan dus quarantainebesluiten etc. nemen. Daarnaast kent de Wet openbare lichamen Caribisch Nederland ook een pendant van artikel 175 Gemeentewet.

Wat kan ik doen om verspreiding van het nieuwe coronavirus (COVID-19) te voorkomen?

De belangrijkste maatregelen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen, zijn heel simpel.

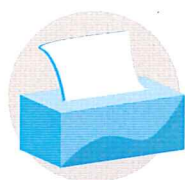
Deze maatregelen gelden voor alle virussen die griep en verkoudheid kunnen veroorzaken. Het is altijd belangrijk om deze op te volgen.

Was je handen regelmatig.

Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog.

Gebruik papieren zakdoekjes.

Geen handen schudden.